

EUROPAPARLAMENTET

1999

2004

Plenarhandling

SLUTLIG VERSION
A5-0206/2004

22 mars 2004

BETÄNKANDE

om ett förslag till Europaparlamentets rekommendation till rådet om Kroatians ansökan om medlemskap i Europeiska unionen (2003/2254(INI))

Utskottet för utrikesfrågor, mänskliga rättigheter, gemensam säkerhet och försvarspolitik

Föredragande: Alexandros Baltas

INNEHÅLL

	Sida
PROTOKOLLSIDA	4
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS REKOMMENDATION TILL RÅDET	5
MOTIVERING	11
FÖRSLAG TILL REKOMMENDATION B5-0476/2003	14

PROTOKOLLSIDA

Vid plenarsammanträdet den 17 november 2003 tillkännagav talmannen att förslaget till rekommendation från Alexandros Baltas för PSE-gruppen om Kroatiens ansökan om medlemskap i Europeiska unionen (B5-0476/2003) framlagt i enlighet med artikel 49.1 i arbetsordningen, hade hänvisats till utskottet för utrikesfrågor, mänskliga rättigheter, gemensam säkerhet och försvarspolitik som utsetts till ansvarigt utskott.

Vid utskottssammanträdet den 26 november 2003 beslutade utskottet att utarbeta ett betänkande i enlighet med artikel 49.3 och artikel 104 i detta ärende och utsåg Alexandros Baltas till föredragande (2003/2254(INI)).

Vid utskottssammanträdena den 19 februari och 16-17 mars 2004 behandlade utskottet förslaget till betänkande.

Vid det sistnämnda sammanträdet godkände utskottet förslaget till rekommendation med 42 röster för och 1 röst emot.

Följande ledamöter var närvarande vid omröstningen: Elmar Brok (ordförande), Baroness Nicholson of Winterbourne, Geoffrey Van Orden och Christos Zacharakis (vice ordförande), Alexandros Baltas (föredragande), Anne André-Léonard (suppleant för Ole Andreasen), Per-Arne Arvidsson, Bastiaan Belder, Philip Claeys, Rosa M. Díez González, Andrew Nicholas Duff (suppleant för Bob van den Bos), Glyn Ford, Michael Gahler, Gerardo Galeote Quecedo, Jas Gawronski, Vitaliano Gemelli (suppleant för Franco Marini), Anne-Karin Glase (suppleant för Hugues Martin i enlighet med artikel 153.2 i arbetsordningen), Alfred Gomolka, Vasco Graça Moura (suppleant för Amalia Sartori), Richard Howitt, Giorgos Katiforis (suppleant för Jannis Sakellariou), Efstratios Korakas, Joost Lagendijk, Catherine Lalumière, Armin Laschet, Jules Maaten (suppleant för Paavo Väyrynen), Nelly Maes (suppleant för Elisabeth Schroedter), Cecilia Malmström, Philippe Morillon, Pasqualina Napoletano, Arie M. Oostlander, Reino Paasilinna (suppleant för Jan Marinus Wiersma), Lennart Sacrédeus (suppleant för David Sumberg), Jürgen Schröder, Ioannis Souladakis, Ursula Stenzel, The Earl of Stockton (suppleant för Alain Lamassoure), Ilkka Suominen, Hannes Swoboda, Charles Tannock, Maj Britt Theorin (suppleant för Demetrio Volcic), Joan Vallvé, Luigi Vinci, Karl von Wogau och Matti Wuori.

Betänkandet ingavs den 22 mars 2004.

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS REKOMMENDATION TILL RÅDET

om Kroatiens ansökan om medlemskap i Europeiska unionen (2003/2254(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna rekommendation

- med beaktande av förslaget till rekommendation till rådet från Alexandros Baltas för PSE-gruppen om Kroatiens ansökan om medlemskap i Europeiska unionen (B5-0476/2003),
- med beaktande av Europaparlamentets lagstiftningsresolution av den 12 december 2001 om förslaget till rådets och kommissionens beslut om ingående av stabiliserings- och associeringsavtalet mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Kroatien, å andra sidan¹,
- med beaktande av Europaparlamentets lagstiftningsresolution av den 12 december 2001 om förslaget till rådets beslut om ingående och provisorisk tillämpning av ett interimsavtal mellan Europeiska gemenskapen, å ena sidan, och Republiken Kroatien, å andra sidan²,
- med beaktande av slutsatserna från Europeiska rådet i Köpenhamn 1993 där det uppställs kriterier för länder som önskar ansluta sig till Europeiska unionen,
- med beaktande av Europaparlamentets lagstiftningsresolution av den 6 oktober 2000 om förslaget till rådets beslut om ändring av beslut 2000/24/EG för att utvidga gemenskapsgarantin som beviljats Europeiska investeringsbanken till att omfatta lån till projekt i Kroatien³,
- med beaktande av Europaparlamentets lagstiftningsresolution av den 15 november 2000 om det ändrade förslaget till rådets förordning om bistånd till Republiken Albanien, Bosnien och Hercegovina, Förbundsrepubliken Jugoslavien, Republiken Kroatien och f.d. jugoslaviska republiken Makedonien och om ändring av förordning (EEG) nr 3906/89, beslut 97/256/EG och förordning (EEG) nr 1360/90⁴,
- med beaktande av FN:s säkerhetsråds resolution 827 av den 25 maj 1993 genom vilken Internationella brottmålsdomstolen för före detta Jugoslavien inrättades,
- med beaktande av FN:s säkerhetsråds resolution 1503,
- med beaktande av Europaparlamentets resolution av den 20 november 2003 om stabiliserings- och associeringsprocessen i sydöstra Europa: andra årsrapporten⁵,

¹ EGT C 177 E, 25.7.2002, s. 122.

² EGT C 177 E, 25.7.2002, s. 123.

³ EGT C 178, 22.6.2001, s. 297.

⁴ EGT C 223, 8.8.2001, s. 175.

⁵ P5_TA(2003)0523.

- med beaktande av stabiliserings- och associeringsavtalet som undertecknades av Kroatien den 29 oktober 2001,
- med beaktande av interimsavtalet som undertecknades av Kroatien den 29 oktober 2001,
- med beaktande av Kroatiens ansökan om medlemskap i Europeiska unionen som ingavs den 21 februari 2003,
- med beaktande av Cardsprogrammet och det årliga delprogram för Kroatien som antogs av kommissionen i juni 2003,
- med beaktande av kommissionens rapport om stabiliserings- och associeringsprocessen i sydöstra Europa – andra årsrapporten (KOM(2003) 139),
- med beaktande av deklARATIONEN från ministerkonferensen i Venedig om ett hållbart och ansvarigt Medelhavs-fiske den 25–26 november 2003,
- med beaktande av Europeiska rådets slutsatser i Thessaloniki (20–22 juni 2003) och i Bryssel (12–13 december 2003) om Kroatien,
- med beaktande av slutsatserna från rådet (yttre förbindelser) av den 13 oktober och 9 december 2003 om Kroatien,
- med beaktande av artikel 49.3 och artikel 104 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för utrikesfrågor, mänskliga rättigheter, gemensam säkerhet och försvarspolitik (A5-0206/2004), och av följande skäl:
 - A. Parlamentet hälsar med tillfredsställelse Kroatiens ansökan om medlemskap i Europeiska unionen och understryker Kroatiens vilja att tillhöra Europa och den symboliska betydelsen av att ytterligare ett land i före detta Jugoslavien ansöker om EU-medlemskap.
 - B. Kroatiens vilja att ansluta sig till Europeiska unionen kan fungera som ytterligare en förebild och sporre för de övriga länderna på Balkan.
 - C. Denna önskan om medlemskap förutsätter att Kroatien skall fortsätta sitt arbete med och sina åtgärder för att i högsta möjliga grad sammanföra Kroatien och Europeiska unionen, såsom det inskrivits i stabiliserings- och associeringsavtalet, samt företa och gradvis genomföra de reformer av lagstiftningen som behövs för att landet helt och fullt skall kunna införliva gemenskapens regelverk.
 - D. Kroatiens anknytning till Europeiska unionen kommer att ge området nya impulser och bidra till dess utveckling.
 - E. Kroatiens närmande till EU och den stimulans som detta skapar för Balkanregionen visar vilken nyckelroll unionen kan spela för fred, stabilitet och välbefinnande i regionen samt att unionen, tack vare sina erfarenheter både i det förflutna och på senare tid, vet vilken

positiv inverkan utsikterna om en eventuell anslutning har på alla de länder som strävar efter en ställning som kandidatland.

- F. Parlamentsvalet den 23 november 2003 avlöpte korrekt och följde de regler som måste respekteras av alla demokratiska länder.
- G. Den nya konstitutionella lagen om minoriteternas rättigheter i landet är välkommen och utgör en nödvändig och lämplig ram för att reglera deras ställning.
- H. Den nya regeringen stöder Kroatians anslutning till Europeiska unionen, vilket för övrigt också den förra regeringen gjorde.
- I. De ekonomiska reformer som Kroatien har genomfört på senare år har lett till förbättrade resultat för den kroatiska ekonomin (tillväxten steg från 4,1 procent av BNP år 2001 till 5,2 procent av BNP år 2002, och inflationen sjönk från 7,4 procent år 2000 till 2,3 procent år 2002).
- J. Kroatien drar redan fördel av interimsavtalet mellan EU och Kroatien, som främjar ett öppnande av gemenskapsmarknaden och har ett positivt inflytande på den kroatiska ekonomin. Det är dock beklagligt att det stabiliserings- och associeringsavtal som undertecknades den 29 oktober 2001 ännu inte har trätt i kraft.
- K. Undertecknandet av ovannämnda avtal har i vilket fall som helst givit impulsen till lagstiftningsreformer av stor betydelse samt bidragit direkt till att stärka samarbetet på den ekonomiska och sociala utvecklingsområde samt dra upp en ram för den politiska dialogen och samarbetet i rättsliga frågor och inrikes frågor.
- L. Det faktum att Kroatien var det första land i sydöstra Europa som ratificerat stadgan om upprättandet av Internationella brottmålsdomstolen samt inte har velat ingå ett bilateralt avtal om Internationella brottmålsdomstolen med Förenta staterna är tillfredsställande. Kroatiens samarbete med Internationella krigsförbrytartribunalen före detta Jugoslavien har inte alla gånger varit tillfredsställande, vilket har givit en negativ bild av landet i världssamfundet och inverkat på ratificeringsprocessen för stabiliserings- och associeringsavtalet i vissa medlemsstater. Det är dock glädjande att den nya regeringen har åtagit sig att samarbeta fullt ut med tribunalen.
- M. Europaparlamentet ger sitt stöd till den gemensamma ståndpunkt som antogs av rådet den 16 april 2003 och som syftar till att stödja ett effektivt genomförande av mandatet för krigsförbrytartribunalen före detta Jugoslavien och förbjuda resor för personer som förhindrar rättvisans gång.
- N. Kroatiens aktiva medverkan i stabilitetspakten har främjat det regionala samarbetet, men det kommer att behövas ytterligare ansträngningar från alla berörda länders sida för att stärka klimatet av säkerhet och ömsesidigt förtroende.
- O. Utsikterna till EU-medlemskap kan bli en drivkraft för att fortsätta genomföra de reformer som krävs för att modernisera landet och framför allt för att befästa demokratiska institutioner, rättssäkerhet, respekt för de mänskliga rättigheterna och för minoriteter.

- P. Det avtal som den nya regeringen ingått med den serbiska minoriteten förtjänar att hälsas med tillfredsställelse. Åtgärderna för att underlätta alla flyktingars återvändande är viktiga och parlamentet erinrar i det sammanhanget om Kroatians åtaganden i samband med avtalen i Dayton, Paris och Erdut.
- Q. Den kroatiska regeringens beslut om att inrätta en ekologisk fiskeskyddszon i Adriatiska havet har skapat politiska spänningar i landets förbindelser med Slovenien och Italien.
- R. I deklARATIONEN från ministerkonferensen om en hållbar utveckling för Medelhavs fisket anges bland annat att inrättandet av fiskeskydds zoner skapar möjligheter för bättre beståndsvård och kontroll över fisket och bidrar till en bättre skötsel av resurserna och till ett gemensamt engagemang för att bekämpa olagligt, icke reglerat och orapporterat fiske samt att det är lämpligt att mer ingående överväga villkoren för inrättande av fiskeskydds zoner, utan att detta påverkar staternas suveräna rättigheter, och i överensstämmelse med gällande internationell rätt. Tidigare erfarenheter bör beaktas för att nå fram till en gemensam regional strategi som grundar sig på dialog och samordning.
- S. Utvidgningen är en process i ständig utveckling som är öppen för alla europeiska länder som respekterar de kriterier som ställs upp i artikel 6 i Fördraget om Europeiska unionen och som uppfyller Köpenhamns kriterierna.
- T. Kroatians ansökan om medlemskap i Europeiska unionen är en utmaning som Kroatien är beredd att anta. Det bör understrykas att ett bifall av denna ansökan skulle ha en betydande inverkan på de övriga länderna i sydöstra Europa.
1. Europaparlamentet rekommenderar rådet att
- a) understryka behovet av att Kroatien uppfyller sina åtaganden enligt avtalen i Dayton och Paris, i synnerhet när det gäller flyktingars återvändande,
 - b) uppmana Kroatien att fortsätta dialogen med grannländerna i syfte att nå en överenskommelse om gränsdragningen mellan Slovenien och Kroatien och om de tvister med Italien som fortfarande är olösta,
 - c) uppmana Kroatien till fortsatt deltagande i organisationen Alpe-Adria för att förbättra det gränsöverskridande samarbetet med Italien, Slovenien och Ungern och utöka nya program för gränsöverskridande samarbete med Bosnien, Serbien och Montenegro,
 - d) uppmana Kroatien att bidra till att slutligt förstärka stabilitetspakten för länderna i sydöstra Europa för att utveckla säkerheten och det ömsesidiga förtroendet mellan alla länder i regionen,
 - e) erinra om behovet av att internationell rätt följs och vikten av att upprätthålla goda förbindelser till grannländerna, genom att inta en kompromissvillig och dialoginriktad hållning i det fortsatta arbetet med ett projekt som rör inrättandet av en ekologisk fiskeskydds zon i Adriatiska havet,

- f) uppmana Kroatien att ytterligare förbättra samarbetet med Internationella krigsförbrytartribunalen för före detta Jugoslavien och erinra om att Europeiska unionen lägger stor vikt vid detta,
- g) uppmuntra Kroatien att vidta de åtgärder som krävs för att förhindra att personer som är efterlysta av krigsförbrytartribunalen för före detta Jugoslavien tar sig in på eller passerar landets territorium, i enlighet med den gemensamma ståndpunkt som antogs av rådet den 16 april 2003,
- h) hälsa med tillfredsställelse att det hållits inhemska rättegångar mot misstänkta krigsförbrytare och understryka att misstänkta personer bör lagföras oavsett sitt etniska ursprung samt att det måste finnas en enhetlig norm för straffrättsligt ansvar och att denna skall tillämpas på alla som inför kroatisk domstol står anklagade för krigsförbrytelser,
- i) uppmana de kroatiska myndigheterna att fortsätta sin politik för att uppmuntra flyktingarnas återvändande genom att
- genomföra den rättsliga ramen på ett effektivt sätt (särskilt vad gäller återlämnande av egendom), framför allt på det lokala planet,
 - införa ekonomiska stimulansåtgärder, exempelvis för att ge tillgång till bostäder, skapa arbetstillfällen och ge ekonomiskt stöd till återuppbyggnadsarbeten,
 - skapa ett samhällsklimat och ett psykologiskt klimat som bygger på förtroende och öppenhet gentemot flyktingar och tvångsförflyttade personer,
- j) framhålla vikten av ett oberoende rättsväsen och uppmuntra de kroatiska myndigheterna att fullfölja den strategi som omarbetades 2002, och som syftar till att reformera rättsväsendet, varvid Kroatien bör genomföra de nyligen antagna lagarna om skydd för vittnen, framför allt i samband med inhemska krigsförbrytarrättegångar,
- k) bistå de kroatiska myndigheterna på alla tänkbara sätt i deras ansträngningar att inrätta effektiva administrativa strukturer för att garantera att reformerna genomförs,
- l) framhålla vikten av fria och oberoende medier och uppmuntra de kroatiska myndigheterna att finputsa bestämmelserna i lagen om Kroatiens radio och TV (HRT) för att undanröja möjligheterna till politisk inblandning och se till att lagen fullt ut följer EU:s normer,
- m) uppmuntra alla medborgare och icke-statliga organisationer att aktivt delta i konsolideringen av demokratin, och vinnlägga sig om att garantera de etniska minoriteternas och romernas rättigheter,
- n) välkomna att företrädare för den serbiska minoriteten gets plats i den kroatiska regeringen och att åtta företrädare för de etniska minoriteterna valts in i det kroatiska parlamentet, något som möjliggjorts genom den ändrade vallagen, som därmed har ökat minoritetsföreträdarnas antal i förhållande till parlamentets tidigare sammansättning,

- o) uppmantra Kroatien att fullfölja de ekonomiska och strukturella reformerna för att utveckla och garantera en livskraftig marknadsekonomi och samtidigt peka på behovet av att garantera öppenhet och påskynda privatiseringsprocessen,
 - p) uppmana de nya medlemsstaterna att aktivt medverka i Kroatiens strävanden att ansluta sig till EU, genom att låta Kroatien ta del av deras kunskap om regionen och deras erfarenheter under denna reformperiod,
 - q) insistera på att de medlemsstater som ännu inte ratificerat det stabiliserings- och associeringsavtal som undertecknats mellan Kroatien och Europeiska unionen den 29 oktober 2001, gör detta,
 - r) uppmana Kroatien att fullfölja korruptionsbekämpningen, som måste stöttas med hjälp av en effektivt genomförd lagstiftning inom detta område,
 - s) planera ett ökat stöd från unionen genom att, som en förstärkning av programmen Cards, Sapard och ISPA samt instrument som t.ex. partnersamverkan ("twinning") och Byrån för tekniskt stöd och informationsutbyte (Taiex), uppbåda extra finansiella resurser via EIB och Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling och de internationella finansiella institutionerna, samt från privata investeringskällor, i syfte att så effektivt som möjligt främja reformprocessen och garantera finansieringen av nätverk och infrastrukturer inom sektorer av central betydelse för landets ekonomi liksom också flyktingars vidarebosättningsprogram,
 - t) främja informationen om Europeiska unionen, unionens värderingar och om de fördelar och skyldigheter som ett medlemskap medför,
 - u) välkomna Kroatiens beslut att knyta sin framtid till EU:s framtid, normer och demokratiska funktioner samt till EU:s värderingar som är gemensamma för alla europeiska folk.
2. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och, för kännedom, till kommissionen samt till Kroatiens regering och parlament.

MOTIVERING

Kroatiens ansökan om medlemskap i Europeiska unionen, som ingavs den 21 februari 2000, har symbolisk betydelse, eftersom Kroatien är det första av länderna i det nyligen krigshärjade området på västra Balkan som klart och tydligt valt att delta i det europeiska integrationsprojektet. Detta perspektiv öppnar nya möjligheter inom alla områden, men skapar framför allt möjlighet att varaktigt knyta Kroatien till det Europa landet tidigare alltid har tillhört.

På senare år har Kroatien genomfört ekonomiska och politiska reformer för att demokratisera landet och modernisera ekonomin. Övergången till marknadsekonomi utgör i sig en gigantisk utmaning, som har försvårats av krigets efterverkningar. I dag finns det skäl att känna optimism över resultaten i den kroatiska ekonomin, med en tillväxt på cirka 5 procent av BNP, ett inflationstal som sjunkit från 7,4 procent år 2000 till 2,3 procent år 2002. Mycket återstår dock att göra och reformerna måste fullföljas beslutsamt (bland annat privatiseringsprocessen, reformen av utbildningssystemet och hälsovården).

Kroatien har också gjort stora framsteg när det gäller att anpassa sin lagstiftning till EU:s lagstiftning inom flera områden, enligt de riktlinjer som föreskrivs i associerings- och stabiliseringsprocessen. Lagstiftningsarbetet måste fullföljas och lagarna måste därefter tillämpas effektivt. Det är ett svårt arbete som är fullt av fallgropar, eftersom den administrativa strukturen och kapaciteten fortfarande är begränsad och det inte går att skaffa fram "know-how" över en dag. Det kommer att krävas stor uthållighet och lång tid innan Kroatien har skaffat sig de resurser som krävs för att garantera en konsolidering av rättsstaten och demokratin. Men vägen ligger nu öppen och det finns tecken som pekar i rätt riktning.

Kroatien skulle kunna bli ett "lokomotiv" för utvecklingen på Balkan. Landets ekonomiska framsteg och framgångarna för demokratisering noteras av andra grannländer som en dag hoppas kunna ansluta sig till unionen. Om Kroatien lyckas kan landet bli en förebild och sporre för dessa länder, med sikte på deras framtida anslutning till unionen. Detta scenario skulle vara det bästa tänkbara för att garantera stabilitet och välfärd i regionen.

Kroatien står dock fortfarande inför flera utmaningar. Av dessa anser föredraganden att följande tre frågor är mest angelägna:

1. Flyktingarnas återvändande. Frågan rymmer en politisk, social och psykologisk dimension. För att nå konkreta resultat måste alla aspekter vägas in. Att ordna flyktingarnas boende är absolut nödvändigt för att underlätta deras återvändande. Detta "minimikrav" är emellertid inte lätt att uppfylla med den bostadsbrist som råder. När det gäller återuppbyggnadsarbetet har detta ännu inte slutförts (27 000 bostäder väntar på att återuppbyggas) och processen att återlämna egendom har inte avslutats. Den kroatiska regeringen har inrättat en rättslig ram för de hyres- och besittningsrätter som upphävdes när innehavarna av dessa rättigheter lämnade sina bostäder under konflikten, men denna ram omfattar endast områden av särskilt nationellt intresse. Det är ytterst viktigt att hitta en lösning på frågan med besittningsrätter utanför dessa områden. Det är också nödvändigt att i enlighet med rekommendationerna från Europadomstolen för de

mänskliga rättigheterna uppmuntra den kroatiska regeringen att undersöka om det finns fog för besluten om förverkande av besittningsrätt.

En annan faktor som avskräcker flyktingar från att återvända är bristen på arbetstillfällen. Trots det ständigt pågående återuppbyggnadsarbetet och behovet av arbetskraft räcker inte de arbeten som erbjuds flyktingarna för att täcka efterfrågan. Det krävs också bättre psykologiskt stöd, och en bättre kvalitet på flyktingmottagandet. Alla civila initiativ som kan bidra till att åstadkomma detta måste uppmuntras. Ökade ansträngningar på utbildningsområdet är också välkomna.

Det är vidare lämpligt att välkomna president Mesics symboliska gest när han vid sitt första officiella besök i Belgrad bad om ursäkt till alla dem som vållats lidande eller skada på grund av kroatiska medborgare som agerat självsvalt och i strid med gällande lagar. President Marovic bad å sin sida om ursäkt för alla de missgärningar som begåtts av medborgare i Serbien och Montenegro mot kroater. Detta var en politisk handling som var särskilt betydelsefull för försoningen mellan de båda länderna.

Det förtjänar också att nämnas att premiärminister Ivo Sanader besökte den serbiska minoriteten under den serbisk-ortodoxa julfesten. Han sammanträffade även med den italienska minoriteten och höll ett tal på italienska, vilket vittnar om den nya regeringens positiva minoritetspolitik.

Ett avtal har ingåtts med tre ledamöter i SDSS (serbiska nationella minoritetspartiet) och med de andra minoritetspartierna, som stöds av premiärminister Sanaders regering.

2. Det andra problemområdet gäller Kroatiens samarbete med Internationella krigsförbrytartribunalen för före detta Jugoslavien.

Kroatien har ännu inte verkställt arresteringsorderna för general Ante Gotovina, som anklagas för krigsförbrytelser. Den nya kroatiska regeringen har dock åtagit sig att samarbeta fullt ut med tribunalen, och det finns redan hoppgivande signaler. Den 11 mars bestämde sig Ivan Cermak och Mladen Markac, två pensionerade generaler som står åtalade av krigsförbrytartribunalen för före detta Jugoslavien, att överlämna sig frivilligt till tribunalen. Åklagarmyndigheten välkomnade deras frivilliga överlämnande, och ansåg att den kroatiska regeringen skött frågan på ett bra sätt.

Det är även viktigt att understryka de kroatiska myndigheternas beslutsamhet att påskynda åtalen mot krigsförbrytare i nationella domstolar och deras ansträngningar för att garantera att rättssystemet gör en opartisk bedömning av dessa brottslingar.

3. Det tredje problemet berör planerna på att utvidga den kroatiska domsrätten i Adriatiska havet. Kroatiens projekt för att inrätta en exklusiv ekonomisk zon i Adriatiska havet har väckt upprörda känslor hos Kroatiens grannländer (Slovenien och Italien) som inte har rådfrågats i denna fråga. Projektet betecknas som en ”ekologisk fiskeskyddszon” och lanserades av det kroatiska parlamentet den 3 oktober 2003. Även om det finns grund för ett sådant initiativ (den ekologiska och biologiska sårbarheten i detta område och behovet av att skydda det), har Kroatiens ensidiga beslut lagt hinder i vägen för den metod baserad på dialog och samråd som är en central del i hanteringen av

problem med regional inverkan och som på grund av sin regionala karaktär är viktiga för alla berörda länder.

Detta är en ytterst viktig fråga, eftersom det kommer att krävas att Kroatien har en god förmåga till dialog med andra länder, om landet skall kunna bli medlem i Europeiska unionen. Kroatien måste uppmuntras att göra sitt yttersta för att upprätthålla goda relationer till grannländerna. Vi erinrar om att tvisten om dragningen av havsgränsen mot Slovenien fortfarande är olöst och att problemen i förbindelserna med Italien, som bland annat berör återlämnandet av egendom tillhörande italienare i exil och behandlingen av italienska minoriteter, ännu inte fått någon tillfredsställande lösning. Förbindelserna med Serbien och Montenegro är på väg att förbättras, även om frågan om minoriteterna och flyktingarnas återvändande fortfarande vållar vissa spänningar. Serbien och Montenegro har som villkor för att underteckna det mellanstatliga avtalet om minoriteternas rättigheter krävt att problemet med de serbiska flyktingarna i Kroatien först måste lösas.

Kroatiens regering har fortsatt att upprätthålla öppenhjärtiga och direkta förbindelser med Bosnien och Hercegovina, med fullständig respekt för landets suveränitet och territoriella integritet. När hundratals kroater i början av år 2002 lämnade Drvar för att bege sig till Kroatien efter att ha blivit vräkt från sina bostäder, var den kroatiska regeringen noga med att söka gehör för sin ståndpunkt hos myndigheterna i Bosnien och Hercegovina. I juni 2002 undertecknades vidare två viktiga avtal om kampen mot terrorismen och den organiserade brottsligheten.

Kroatien deltar aktivt i flera regionala och lokala initiativ, exempelvis stabilitetspakten, det adriatiska och joniska initiativet, det ”fyrsidiga” initiativet (som omfattar Italien, Ungern, Slovenien och Kroatien), och har observatörsstatus i samarbetsprocessen i sydöstra Europa. Landet är medlem i OSSE och i Europarådet. I egenskap av medlem i Natos partnerskap för fred samarbetar Kroatien aktivt med Nato för att förbereda sitt kommande medlemskap.

Kroatien är sannolikt på rätt väg, men man får inte underskatta den ansträngning som kommer att krävas för att uppfylla Köpenhamnskriterierna, förbereda anslutningen och i slutänden dra fördel av den. Till syvende och sist är det kroatiska folket som genom sitt stöd kommer att avgöra i vilken takt förändringarna genomförs. Den nya regering som bildades efter det senaste parlamentsvalet den 23 november 2003 har förklarat sig vilja fullfölja de pågående reformerna målmedvetet och beslutsamt. Det står klart att utsikterna till EU-medlemskap är en drivkraft för att genomföra dessa reformer. EU:s ekonomiska stöd kommer att bidra till denna process. Erfarenheterna från unionens stöd till reformerna i länderna i Central- och Östeuropa kommer också att kunna användas för att göra EU:s insatser mer effektiva. Förutom programmen Cards, Sapard och ISPA och det stöd som föreskrivs i stabiliserings- och associeringsavtalet kommer Kroatien att få tillgång till instrument som ”twinning” och Taiex. Detta utgör konkreta bevis på unionens vilja att uppmuntra reformprocessen i Kroatien. Kroatiens vilja att tillhöra Europa erkänns och välkomnas. Det råder ingen tvekan om att det är viktigt att knyta detta land till Europeiska unionen, med hänsyn till stabiliteten på Balkan.

Sammanfattningsvis är det Kroatien som i sista hand har nyckeln till sin framtid inom EU. Landet kommer att bedömas objektivt utifrån hur det agerar och få erkännande för sina förtjänster.

FÖRSLAG TILL REKOMMENDATION B5-0476/2003

ingivet enligt artikel 49.1 i arbetsordningen

av Alexandros Baltas

för PSE-gruppen

om Kroatians ansökan om medlemskap i EU

Europaparlamentet utfärdar denna rekommendation,

- med beaktande av Europaparlamentets lagstiftningsresolution om förslaget till rådets och kommissionens beslut om ingående av stabiliserings- och associeringsavtalet mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Kroatien, å andra sidan (1172/2001- KOM(2001) 371 - C5-0565/2001 - 2001/0149(AVC)),
- med beaktande av stabiliserings- och associeringsavtalet som undertecknades av Kroatien i oktober 2001,
- med beaktande av Kroatians ansökan om medlemskap i EU som ingavs den 21 februari 2003,
- med beaktande av Europeiska rådets slutsatser i Thessaloniki,
- med beaktande av det årliga programmet för Kroatien som antogs av Europeiska kommissionen i juni 2003,
- med beaktande av att kommissionen skall yttra sig om ett eventuellt inledande av anslutningsförhandlingar på grundval av de svar de kroatiska myndigheterna lämnar i frågeformuläret om den politiska, ekonomiska och administrativa situationen,
- med beaktande av artikel 49.1 i arbetsordningen, och av följande skäl:
 - A. Kroatien har genom att lämna in sin ansökan om medlemskap i EU bekräftat sin vilja att tillhöra Europa.
 - B. Denna ansökan om EU-medlemskap utgör ett kraftfullt exempel för övriga länder i regionen.
 - C. Den politiska, ekonomiska, rättsliga och administrativa övergången innebär en utmaning utan motstycke för Kroatien och kommer att få avgörande inverkan på utvecklingen och stabiliteten i hela regionen.

- D. Det krävs ihärdiga ansträngningar och orubblig beslutsamhet på grundläggande områden såsom reformen av rättsväsendet, mediernas frihet, respekten för minoriteternas rättigheter och flyktingarnas återvändande.
1. Europaparlamentet rekommenderar kommissionen att uppmuntra de kroatiska myndigheterna att göra sitt yttersta för att lösa alla återstående territoriella tvister med grannländerna och i fråga om Slovenien hitta en för båda parter tillfredsställande lösning vad beträffar det omstridda projektet för inrättande av en exklusiv ekonomisk zon i Adriatiska havet.
 2. Europaparlamentet rekommenderar kommissionen att erinra Kroatien om behovet av att vidta alla erforderliga åtgärder för att samarbeta med Internationella krigsförbrytartribunalen för före detta Jugoslavien.
 3. Europaparlamentet insisterar på att samma villkor skall tillämpas för Kroatien som för andra kandidatländer, så att de politiska och ekonomiska kriterierna för att inleda förhandlingar skall kunna sammanföras.
 4. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och, för kännedom, till kommissionen.